

**Sak 32/11 Fremdriftsplan - Sentre for fremragende
utdanning**

Saksnotat fra Studieadministrativ avdeling

Drøftingssak

Notat

Til: Universitetets utdanningsutvalg

Fra: Studieadministrativ avdeling

Møte: 07.09.2011

Sak: Fremdriftsplan - Sentre for fremragende utdanning

(Arkivnr. 11/10261)

Bakgrunn

Sentre for fremragende utdanning har tidligere vært drøftet i utdanningsutvalget under sak 13/11, 01/11, 09/10 og 76/09.

NOKUT publiserte i april 2011 kriterier for tildeling av senterstatus, og utlyste den første tildelingsrunden for sentre for framragende utdanning. Utlysningen er et pilotprosjekt begrenset til lærerutdanning. Første ordinære utlysning vil sannsynligvis skje i 2013-2014, og vil i følge NOKUTs plan omfatte etablering av 3-4 sentre, med ytterligere utlysninger hvert tredje år. Retningslinjene er tilgjengelig på NOKUTs nettsider, www.nokut.no.

SFU-ordningen er et viktig utdanningspolitisk tiltak, og Utdanningsutvalget ønsker en bred debatt om UiBs muligheter innenfor ordningen. UiBs utdanningsvirksomhet blir gjennomgående positivt evaluert, og er medvirkende bl.a. til universitetets høye rangering i THE og KDs forskningsbarometer. Fagmiljøene våre bør derfor stille sterkt i en nasjonal konkurranse basert på kvalitet i utdanningene.

Eventuell deltakelse i søknadsrundene fra UiBs side er først og fremst avhengig av engasjement og initiativ i fagmiljøene. Det legges derfor opp til en prosess for å tilrettelegge for og stimulere til lokale tiltak som kan lede fram til senteretableringer.

Kvalitet i utdanningene ved UiB

Et av hovedmålene med SFU er i følge NOKUTs kriterier å "bidra til utvikling av fremragende kvalitet i høyere utdanning". NOKUT gir ingen entydig definisjon på kvalitetsbegrepet, ut over å indikere et sett brede kategorier som søkere skal måles etter (resultatfaktorer, prosessfaktorer, innsatsfaktorer).

Det er viktig at satsinger utformes i tråd med universitetets overordnede målsetninger, slik disse er formulert i strategisk plan 2011-2015. Dette innebærer at SFU må kunne bidra til å videreutvikle UiB som et internasjonalt anerkjent forskningsuniversitet.

Høsten 2011 vil vi utrede og forsøksvis operasjonalisere hva vi legger i begrepet utdanningskvalitet/ kvalitet i utdanningen.

Forberedelser i fagmiljøene

Initiativ til senteretableringer skal komme fra fagmiljøene. For å stimulere til tiltak på lokalt nivå er det viktig at fagmiljøene er godt orientert om mulighetene som ligger i ordningen, og at ideer og innspill blir fanget opp og bearbeidet. Åpne fakultetsvise seminarer, informasjonsmøter og/eller idedugnader kan være aktuelle tiltak. Det må vurderes om det skal arrangeres informasjonsmøter i utdanningsutvalgets/rektoratets regi i samarbeid med fakultetene, eller om hvert fakultet skal vurdere behov og organisere egne opplegg.

Fra fagmiljøenes side må det vurderes:

- Hvilke muligheter ordningen åpner for i det enkelte fag

- Om ordningen kan bidra til en positiv utvikling innen fagene, gitt NOKUTs kriterier for senterfordelinger
- Om det er interesse blant fagpersonalet for å prioritere arbeid med slike tiltak
- Hvilke tiltak som må iverksettes på kort og lang sikt for å kvalifisere til senterdannelser

Dersom fagmiljøene finner ordningen interessant, bør forberedelser til søknadsrunden starte på tidligst mulig tidspunkt, fortrinnsvis første halvår 2012.

Sentrale tiltak

Utdanningsutvalget og Studieadministrativ avdeling vil bistå fagmiljøene i prosessen.

For Utdanningsutvalget planlegges det SFU-relaterte presentasjoner på hvert møte.

Studieadministrativ avdeling vil fortløpende publisere informasjon om SFU-ordningen på UiBs nettsider, uib.no/studiekvalitet. Videre er det opprettet en mappe på Mi side der presentasjoner, utkast og ideer til prosjekter kan gjøres tilgjengelig for Utdanningsutvalget.

Som drøftet på utvalgets seminar i juni, kan bidrag på institusjonsnivå i en SFU-søknad være følgende:

- Program for universitetspedagogikk
- Senter for vitenskapsteori
- Dannelsesemnene
- Ex.phil.
- 4 årige stipender til alle PhD-kandidater/utvidet forskningsbasert undervisningskapasitet
- Kompetanse 2020
- DigUiB
- Universell utforming
- Arbeidet med etikk og redelighet

Program for evaluering og kvalitetsutvikling (PEK) er et sentralt virkemiddel for studiekvalitet ved UiB. I utlysningen av midler for 2012 blir det særlig vektlagt tiltak for å forberede SFU-søknader. Tilsvarende prioriteringer kan gjøres for kommende års tildelinger. Fagmiljø som ønsker å kvalifisere seg til SFU-ordningen oppfordres til å søke PEK-midler.

I NOKUTs kriterier står også dokumentasjon og evalueringer sentralt. Fagmiljøene oppfordres til å sikre at rutiner for evaluering av fagtilbudene følges opp, og at emne- og programrapporter, PEK-rapporter og annet registreres i universitetets studiekvalitetsbase, kvalitetsbasen.uib.no.

SFU-kriteriene forutsetter at sentrene skal bidra til innovasjon i læring, undervisning og vurdering. DigUiB-prosjektet arbeider med å tilrettelegge digitale verktøy for pensum, undervisning og eksamen, og kan bidra med kunnskap og modeller for bruk av teknologi i utdanningene.

NOKUTs kriterier forutsetter også at sentrene skal ha høy pedagogisk kompetanse og bidra til utviklingen av pedagogikkfeltet. Ved Universitetet i Bergen kan Program for universitetspedagogikk være en naturlig samarbeidspartner i utvikling og drift av SFU-prosjekter. Program for universitetspedagogikk bidrag i forbindelse med SFU-søknader kan eksempelvis være:

- Som en samtalepartner/rådgiver

- Som en samarbeidspartner
- Som en aktiv partner i arbeidet med søknaden

Antallet søknader per utlysning er begrenset til fem per institusjon. Vi vil knytte til oss eksternt ekspertise for faglig evaluering av søknader i forkant av NOKUTs tidsfrister, og be fakultetene om oversikt over søknader i forkant.

NOKUT vil kvalitetsvurdere søkere i forhold til tilsvarende fagmiljø ved andre institusjoner. Studieadministrativ avdeling kan om ønskelig bidra med tilrettelegging av datagrunnlag for fagmiljøene under søknadsprosessen.

Studieadministrativ avdeling kan bidra med støttefunksjoner dersom Utdanningsutvalget og fakultetene ønsker det.

Tidslinje for SFU-søknader er avhengig av endelig fastsetting av søknadsfrister for ordinær utlysning.

Foreløpig skisse til framdrift er basert på en antagelse om ordinær utlysning i 2013:

2011

August:

- informasjonsmateriell på studiekvalitets nettsider

September – november:

- UU blir presentert for planer om SFU ved Det medisinsk-odontologisk fakultet
- Ressursgruppe som skal se på hvordan man kan definere og konkretisere hva som menes med kvalitet i utdanning
- Fakultetsvise og/eller institusjonsvis seminarer/ idédugnader/ informasjonsmøter?
- DigUiB: Pilotprosjekter og tilrettelegging av beslutningsgrunnlag for videre oppfølging

Oktober:

- Tidspunkt for ordinær utlysning av SFU trolig signalisert i statsbudsjettet

November

- UU blir presentert for planer om SFU ved MN/JUSS
- Tildeling PEK -midler for 2012

Desember:

- NOKUT vedtar pilot-SFU, med tidspunkt for evalueringsrapport/ endrede-justerte kriterier

2012

- Januar: oppstart PEK-prosjekter
- April: utdanningsmelding med omtale av planer om SFU

2013

- Søknadsfrist første ordinære utlysning?

Utdanningsutvalget bes ta stilling til hvilke tiltak det er behov for fra universitetet sentralt, og hvordan tiltakene best kan organiseres, både når det gjelder veiledning i søknadsprosessen og evaluering av søknader.

Saken legges med dette fram for utvalget til drøfting.

BJUB/26.08.2011